Ն. 3982 1898 ՕԳՈՍՏՈՍ 8 ՀՈՒՄԱՆ ԷՐԹԻՄԻ 1316 ԲԼԳԻ ԻՎ ԱԽԸՐ 2 ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻԻՀՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԱԳՈՆԷ ԳԻՑԱԲԼԱՐԸ
12 ամսէ 6 ամսէ 3 ամսէ
ՍԹԱՄՊՈԼ 140 գր. 70 գր. 40 գր.
ԹՇԷՐԱ 150 » 80 » 45 »
Մեկ հատիկ 20 գրուշան

صاحب امتیاز: میرزه‌علی

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱԶԷԹԱ

جریدهٔ شرقیه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՑԱԲԼԱՐԸ
1 ամսէ, 3 ամսէ վէ 3 ամսէ առհիպէ գր. 5
Կիսամեայ առհիպէ 11 ր 10 ր. հա. » 3
Մեկ տարի նախապէս առաջ պէտքէր մեհմանէն դրամով ընդունելու վէ տերկ ոլորմայան էջրագ իսաէ ոլորմայանագ

Խաբէթանէսի Սթամպոլտա Գազը Ալի ճամանէսինաէ նումէրօ 29 Ձիվէլէկեան մաթպասանա տրը։ Բեանֆէի մէվատա հագդընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրատատ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բարիզատէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, պազը բօլիթիգա րիճալընէն էֆքարընճա, Մանիլանէն թէսլիմի՝ ղումէն պիւթիւն Ֆիլիբբին ատալարընէն թէքքի տիմէք տիր։

Բուսիանէն՝ Սբանիատան Ֆիլիբբինատէ քէնտիսինէ պիր լիման թէքքինի թալեպ իտէնէկի՝ Բարիզատէ չայի օլմուշ տրը։

Հէրալտ կազէթասը՝ Սբանիա վիւքէլասը՝ Գօրթէզ մէհլիսինին պիլա իմզալ իսթիմանընա գարար վէրմէյէր տիր՝ տէյօր։

Պոռ ատապահէթ Բօսնա

Կէչէն սալը սարայեւոյի Մարիա կաղէթալարընտա օգունտաղընա կէօրէ, Ֆրանսանէն Վաշինկթոն սէֆիրի Մ. Ֆանպոն՝ Անթիլ ատալարբյան Ֆիլիբբին ատալարընտա ապլօգանէն գալարբրլմասընա, վէ մէզքիւր ատալար իլէ միւսուպարթը Թիւճճարիյէ վէ բօսթա վէ թէլէկրաֆ մուխապէրաթընէն իստէ իթիբրիլմէսինէ Միւճթէմէտի Ամերիգանէն մուվաֆագաթընը իսթիհսալ իթմիշ տիր։

Սբանիա գապինթօսը՝ Անթիլ ատալարընէն թախլիյէ մուամէլէսի խիթամ պուլունճայա գատար պուլունճայա գատար մարքէլ Պանգոիլ մէզքիւր ատալարտա պուլունան պիհիմէզ Սբանեալ ժէնէրալլարընէն՝ մագամալարընտա տուրմալարընը էմր իթմէկկէ գարար վէրմիշ տիր։

Սբանիա հարպիյէ նազրբը՝ պիր թահրիրաթը ումումիյէ եազարագ, Գուպատան ավտէթ իտէնէք օլան ասքէրին նէ եօլտա սիլալարընա կէօնտէրիլէնէքներին թային իթմէքտէ տիր։ Ու ասքէր՝ Սբանիանէն Գօրօներ, Սանթանտեր վէ Վիկօ լիմանլարընա միվասէլէթ իթիբէլերինտէ սիլահ վէ էշեատ հարպիյէլերինի թէսլիմ իտէնէքներ տիր։ Ասքէր նէֆէրաթը իլէ զապթ մուավինլերի՝ եօլ մէսաբիֆլերի հիւքիմէթ թարաֆընտան թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ մէմլէքէթլերինէ կիտէնէքներ տիր։ Գօրթէզ մէհլիսլերի՝ մուվազզաֆ օլտու էրքեանընընն արթրրլմասընա մուվաֆագաթ իսթնմէյէ զատար զապթան՝ մուվագգաթէն էհ-թիյաթ օրտուսընտա գալամագլար տր։ Թախմին օլունտրղընա կէօրէ, Անթիլ եանի Գուպա վէ Բօրթօ-Ռիգօ ատալարընտան Սբանիայա հէման 120000 ասքէր նէֆէրի իլէ 6000 զապթ ավտէթ իտէնէքներ տիր։

Սբանեալ ատաքիրինին Անթիլ ատալարընտան Սբանիայա ավտէթի հոկուսընան էվվէլ պալլամայանագ, վէ օնէնին նիհայէթինէ գատար սիրբէնէք տիր։ Ամերիգալալար՝ հոկուս. այրընա Թէատրիֆ իտէն Ֆէնա մէվսիմին նիհայէթինէ էվվէլ Անթիլ ատալարընա պիր իշզալ օրտուսը կէօնտէրմէկ ասա նիյէթ իթմէյօրլար իմիշ։

Մէզքիւր ատալարընն թախլիյէ մուամէլէսի խիթամ պուլունճայա գատար օրտա պուլունան Սբանեալ միլքիյէ վէ ատլիյէ մէմուրլարը հագդընտա Միճթէմէսի Ամերիգանընն նէ նիյէթտէ պուլունտրղընը իսթիմզամ իթմէկէ վաշինկթօն Ֆրանսրզ սէֆիրի մէմուր օլմուշ տրը։

Բուս կազէթալարընն պէյանընա կէօրէ, Գարատէնիզտէ պուլունան Թէքֆիր Բուս տօնանմասընա՝ իշտու օգոստ. զարիքնտա Սէվասթօբօլ էօնիւնտէ ումումի պիր բէսմը կէչիտ իճրա իթտիրիմէսի գարարլաշտրրլմշը տրը։

Մէյրիւրտէ օգունտաղընա կէօրէ, Սրբզ հուատուտընտա վուգուտա կէլիպ Սրբզ հիւքիմէթինին չիքայէթինի մուհիպ օլան վագատ հագդընտա մասիլինտէ իճրա օլունան Թահգիգաթ նէտիճէսինտէ մէսուլիյէթին Սրբզ հուատա գարագալարընտա ատտ օլտրղը։ Վէ ասիրրան Օսմանլը գարագալարը իւզրինտէ Թէարրուզ իթտիգրի Թէզիյին իթմիշ օլմաղա, Թէատրը լազրմէ իթթիհատ խրիմէսի՝ ճանիպը Դաշը Ալիտէն Սբրզ հիւքիմէթինէ իթթիբար պուլրրլմշը տրը։

Ինկիլթէրրա սահիլէրինտէ զայէթ չիտաէթլի գասբրկա Ֆուրթունալարը վուգուտա կէլմիշ տիր։

Ֆրանսա պահրիյէ նազրբը Մ. Լէգրուտա՝ Ֆրանսանէն միւտաֆէատ պահրիյէսինի թէնսիգ իչուն պահրիյէ նէզարէթինէն հէր կէօնա էսպապ մալիք օլարզընը սեոյլէմիշ տիր։

Բուսիա տէվլէթի՝ Ֆրանսա իլէ Պէլճիգայա պազը լէվազիմը պահրիյէ սբբարբը իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Սէլամլրգ ալայը տիւն Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլմշը տրը։ Բէսմը մէզքիւրը սէյր իթմէք իչուն, տաբրէի մախսուսատէ Պուլկարիսթան Սօպրանիյէ մէճլիսի բէիսի Տօգթ. Եանգօլօֆ վէ Մ. Միյօ Բաբանչգօֆ վէ Թմշվար Օսմանը չէհպէնտէրինին պիրտէրի Մ. Շօմէր, Ինկիլթէրա Բարլամէնթօսը ադասընտան Սբը Աշմէթ Պարթէթ վէ մախտումը, գրզը վէ պիր ըէֆիգի, Բէժի միտիրը ումումիսի Մ. Ֆարնէթթի վէ ֆամիլեասը, Իթալիա ժէնէրալ գօնսօլսը իլէ պիր ըէֆիգի, Օսմանլը Պանգասը մէճլիսը իտարէսի ադասընտան Մ. Բամպէր վէ ըէֆիգի, վէ Բուսիա սէֆարէթի միւշավիրլէրինտէն Մ. Ճարիա վէ ֆամիլեասը վէ Բուս վէ Ֆրանսրզ բահիպլէրաէն պազրբրը, Լայա գումանեասը միտիրի վէ ֆամիլեասը, Պուլկարիսթան Սօպրանիյէ մէճլիսի պաշքատիպի Մ. Թարչիլէշօֆ վէ գարու քէթխիտասը վէ պազը սէֆարէթ մէմուրլրը վէ Բուսիանէն Տէրսաատէթտէ պուլունան ասարը աթիգա հէյէթի միտիրի Մ. Ուրէնսքի վէ ֆամիլեասը, վէ 75 գատար զիյարէթճի վէ Բուսիա սէֆարէթի մայէթ վարօրը գօմանանը վէ ֆամիլեասը հազրը պուլրնրզ լազրմ կէլէնէր իլիթիֆաթը Շահանէյէ նալլ օլմուշլար տրը։

—Պրուսա վալի վէքիլի աթուփ. Խալիլ պէյ հազրէթլէրի՝ տէվրէն երտէկէ ազիմէթ իտուպ, մահալը մէզքիւր ումումը մալիյէսինճէ բէք չօգ նիզամսրզլրգլար վէ 40000 լիրա գատար վերկի պագայասը մէվճուտ օլարզընը, վէ ազար միլէթզիմլերի իլէ վերկի թահսիլատարլարընն՝ Մալիյէ Խազինէսինէ բէք չօգ պօրճլարը օլարզընը կէօրուկի կիպի, մահքէմէ գարարլարընը գայտ իտէճէք տէֆթէր տախի պուլունմատրզընը թահգիգ իթմիշ, վէ պագայանը թահսիլի վէ սուի իսթիմալաթը թէքրար վուգուտ պուլմասը իչուն թէտապիրը լազրմէ իթթիխազ էյլէմիշտիր։

—Պազը ճէլէպլէր՝ Պազը Ալիյէ պիր արզուհալ թագտիմ իտէրէք, մէմալիքը էճնէպիյէտէն կէթիրթիքլերի գոյունարը՝ կէօմրիւքլէրտէ սայրլրզ մուամէլէի լազրմէսի իճրա օլունմագ իւզրէ չօգ միւտէթ մավունալարտա վէ սրճազընն գարշրսընտա գալրզ խասթալանմագտա, վէ գասապլարրն բաղպէքինտէն տիւշիպ պու երիւզտէն քէնտիլէրինին միթէղարրուր օլմագտա պուլունտրգլարընը պէյանլա, մէզքիւր գոյունարը՝ մէմուրինը մախսուսէնին նէզարէթի ալթընտա օլարագ եէրլի գոյունլար կիպի Դապաթաշա չգարբրլրզ կէօմրիւք մուամէլէսինին օրտա իճրա իտիմէսինի խսթիտա էյլէտիքլերինտէն, մէզքիւր արզուհալ՝ մէրճինէ հվալէ պույրրլմշ տրը։

—Եաֆատա ինչասը թասավվուր օլունան իսքէլէնին վազը էտաս բէսմի իճրա օլունրպ, Երուսաղէմ միւթասարրֆը՝ էլինտէ չէքիճ իլէ 3 տէֆա թաշա զուրմշ տրը։ Իսքէլէ կէլէճէք այ նիհայէթինէ տօղրու իքմալ օլունճագ տրը։

Բէսմը քիւշատան էվվէլ, մէմուրիյնը միւլքիյէ վէ ասքէրիյէ՝ Ալէման վիս գօնսօլսխանէսի պաղչէսինտէ Թօրլանարագ պիր ազ իսթիրահաթատան սօնրա, իսքէլէնին եարբրլտաղը եէրէ կիտիմիշ։ Վէ պիր տուտ օգունարգտան սօնրա գուրպանլար քէսիլմիշ տիր։ Պատէհու հազրբուն թէքրար Ալէման գօնսօլսխանէսինէ կիթիպ, օրտա քէնտիլէրինէ իքրամլար օլունմշլարը։

—Սապօն թիճճարընտան Լեւոն Ասատուր էֆ. նամընա Ցէրսատէթէ կէթիրիլէն զէյթին եազընն եէնէճէք հալտէ օլմայրզ, սէնայիտ վէ ֆապրիգալարտա գուլլանմագտա պէիս կէօրիլէմէյէճէկի՝ հէյբէթ թէֆթիշիյէ թրզպէյէ թարաֆընտան անալրզ օլունրպ անլայրլմրզ վէ իյճապ իտէն մուամէլէի նիզամիյէ տէրտէսթը իճրա պուլրնմշ օլարզընը Իգոռ կազէթասը եազրզօր։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄՏԷ ԱԼԷՄԱՆ ԲԻԼԻՍԼԻՍԻ

Պէրլին կազէթալարընտա օգունտաղընա կէօրէ, 1869 թարիխինտէ Բրուսիա գրալը Իւչիւնճիւ Ֆրէտէրիգ Կյեսմա՝ պիր քիլիսէ ինչասը իչուն Երուսաղէմտէ թէրբ իտիլմիշ օլան արագի իւզերինտէ ինչասթա պաչանմագ իչուն 1874տէ թէտաապիրը լազմէ իթթիխազ իտիլմիշ իսէ տէ, 1841տէ Բրուսիա իլէ Ինկիլթէրա պէչինինտէ ագտ օլրնան վէ Եւրուսաղէմտէ պիր Ինկիլիզ-Բրուսիա բիսգօբսլրզը իհտասընա տաբիր օլան ահանամէ՝ Ալէմանլարը պիր քիլիսէ ինչասընա մանի օլուուզընտան, ինչասթը մէզքիւրէ կէրէյէգալմրզ։ Վէ ֆագաթ մէզքիւր ահնամէ 1888տէ ֆէսխ օլընմալը, 1893տէ արագիի մէզքիւրէ իւզերինտէ քիլիսէնին վազը էտաս բէսմի իճրա օլընրզ։ Ալ վագքտան պէրու ինչասթա տէվամ խիլմէքտէ պուլունմշ տրը։ Մէզքիւր քիլիսէնին թագտիս այնին կէչէճէք հոկուին 31ինճի կիւնիւ մութանթան պիր սուբէթտէ իճրա օլընճագ տրը։

Բիլիսէնին պազը ճիհէթլէրի պէյազ վէ պազը ճիհէթլէրի բէնկի թաշրատան եարբլրզ, պազը էշասը էղհիմլէ թուճատան մամուլ 3 գամբանա, օրկանօ, գուզպէյէ սարլաճագ պիր ճէսիմ խաչ, տօղրամա վէ չէրչիվէլէր՝ Ալէմանիատա եարբլրզ կէօնտէրիլմիշտիր։

70 արշըն եիւքսէքլիկինտէ օլան խաչ գուլէսինին բլանը՝ պէդզաթ Ալէմանիա խմբէթաթօրը թարաֆընտան եարբլրզը կիպի, միւշարէլէյ՝ քիլիսէնին թէրթիպաթը տախիլէյսինճէ տախի զազը մուավէնէթլէտէ պուլրնմշտրը։

Պու տապահ իզմիտտէն թարաֆըմզա վէրիլէն մալիմաթա կէօրէ, Էրմէնի մահալլէսինտէ սաքին եօրականճեան հաճի Արթին աղանը խանէ խալգը եվտէ պուլրնմատրզը սբրատա էվվէլքի կէճէ խրրսզ կիրէրէք, 100 լիրալրզ միւճէվհերաթ չալմշլար տրը։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Էվվէլքի կիւնքի Նիւսխէմիզտէ Ս. Փրկիչ խաթախանէսի Վարչային Ճանճաժողովընն բաբօրթօսը հագդընտա եազտրզրմշզ մէգալէտէ, խասթախանէ մէնֆաաթընա օլարագ քիպրիթ սաթարրրլմասը տիւշինիլմիկինտ տաիրտէ պիր ֆգրա եազմշը իտիք։ Մէզքիւր ճանճանաժողով ազասընտան պիր զաթ՝ պու զապատ թարաֆըմզրզա թահրիրէն աթիտէքի իյզահաթը կէօնտէրմիշ տիր։

«Հազիգաթէն էվբօրա քիպրիթ ֆապրիգասը Թարաֆընտան օ տէրէճէ չատաէթլի պիր գօնքիւրանս աչրմշը։ Վէ ֆիյաթլար օ տէրէճէ տիւշիկիւն տիր քի, մուճիպը զարարատտա օլընապիլիր։ Հալպուք՝ պու գօնքիւրանս Զէքմէճէտէքի քիպրիթ ֆապրիգասընը զարարա օղրատրզ թաթիլ մէճպուրը իթմէք մագսէտինտէն էլէրի կէլմիշ օլտրզը անլարընը։ Եվրօբա ֆապրիգալարը պու խուսուսատա մագսէտլէրինէ մուվաֆֆագ օլարզտան սօնրա, մալլէրինի խաթէտիքլերի ֆիյաթլա թիւրքիատտա սաթանագլար տրը։ Պիզ տէ մահզա պու մագսէտէ մէպնի Զէքմէճէտէքի ֆապրիգա իլէ միւզաքէրաթա կիրիշիք, զիրա էվվէլա մալլէրի ուճուզ վէ 100-տէ 8 կէօրիւք վէրկիսինտէն մուափ տրը, վէ սանէն՝ պու ֆապրիգա կէօզիմիզ էօնիւնտէ պուլընտրզընտան, խասթախանէ էթիքէթի սուի խաթխալա տիւշար օլմազ։»

Պիզ մէգալէմիզտէ պու թէչէպիւսին իմքեանսրզ վէ ֆախտէսիզ օլարզընը իտտաա իթմէյիպ, անճագ մաթլուպ օլան մուհասէնաթը կէօրիւլմէսի իչուն՝ իչին էթրաֆլըճա տիւշինիլմէսինի թավսիյէ իթմիշ իսէք։

Պալէատէքի իյզահաթ հագիգաթէն իչին իչինտէ տիւշինէճէք պիր թագտմ ճիհէթլէր օլարզընը կէօսթէրիյօր։ Վագրա գօնքիւրանս իչուն պիր ֆապրիգա չօգ տէֆա զարար տա իտէր, ֆագաթ զարարա տայանմագ տա էն պէօյիւք չէյ տիր։ Պու գատար վագթատան պէրու Հէման պէտիհավա ֆիյաթրնտա քիպրիթ սաթարրան ֆապրիգալար՝ պիր իքի սէնէ առ տայանտրզլարը թագտիրտէ խասթախանէյի պէօյիւք պիր զարարա տիւշար իտէպիլիրլէր։ Պալէատէքի իյզահաթտան անլաշրլրլյօր քի, խասթախանէ ֆապրիգա իլէ պիր իթթիլաֆ հուսուլէ կէթիրիպ, քիպրիթլէրի տօղրուտան տօղրույա քէնտի հիսապընա չրգարաճագ տրը։ Պիզճէ պու քիպրիթլէր հասբլթքնտան միւնասիպ պիր մրզտտրը խասթախանէյէ թէրք իտիլմէք իւզրէ պիր թալիպինէ իհալէ իտիլմէք, ֆագաթ պայլրճա տրդագաթ օլընճագ չէյ՝ էն մէնֆաաթը չարթլարյա տէրէօհաէ իթտիրմէք տիր։ Պու ճիհէթի եէնի Հոգաարգուութիւն ազալարընն նազարը տիրգաթլարընա հէվալէ իտէրիզ։

Գարակէօղեան վասիյէթնտէսի հագդընտա կէչէն չարշէնպիէ կիւնքի խառն ժողովտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ հագդընտա ալտրզը-մրզ խուսուսի մալիմաթա կէօրէ, ազալարտան պիր գրամ՝ վասիյէթի միւրուրը զէմանտան դուրթտրմագ վէ միւթէվէլիա Գարակէօղեան Տիգրան էֆ.յէ տիտ միւլք էմլաքընը՝ ատէրէ ֆէրաղ օլունրպ պիր կիւն վասիյէթի իճրա իթտիրմէք իչուն մէյտանտտա հիչ պիր չէյ պուլընմամասընա մէյտան վերմէմէք իչուն չիմտիտէն իգամէի տավա օլունմասընը թէքլիֆ իտիյօրլար։ Տիկէր գրամը վէ եղճիմէ բուհանի ազալարը իսէ՝ իգամէի տավայը թէքիրը իթմէքլէ պէրապէր, չիմտիլիք պիր բրօթէսթօ իճրասը յա էքթիֆա օլունմասընը միւնասիպ կէօրիյօրլար իմիշ։

Կէչէն կիւն եազարզրմշզ վէճէ-լէ, պու հէր իքի թէքլիֆլէր ըէյէ գօնմազտան էվվէլ, Վարչութիւն թարաֆընտան վասիյէթին իճրասը իչուն պուտտան էվվէլ միւզաքէրաթ իճրա իտէն վէ խառն ժողովին մէզքիւր իճթիմաքնտա հազրը պուլունմայան Նորատունկեան ադթուֆ. Գարրիել էֆ. հազրէթլէրինին ըէյինտէ միւրաճաաթ իթմէկէ միւզում կէօրիւլմիշ տիր։

Շուտտուտան պիր թագտմ էհալի՝

Գիւչիւկեան Տ. Խորէն քահանայ ալէյհինտէ միթէմատիյէն չիքայէթ իտէրէք, օրատան թէպիտ օլրնմասընը թալէպ իտիյօրլար, վէ մէրգում բարատա համիլիք իտէն թաղ. Խորհուրդը 5 ազատան Հսկ գալարագ տաղընրգ պիր հալտէ պուլրնտաղընը պէյան էյլէյօրլար։

Պալրքէսէրատէն 20 նուֆուս գատար էհալի՝ մահալի Առաջն. Տէղապահը Յակոբեան Տ. Վահան վարդապետին բապրթալը պիր բուհանի օլարզընը պու թարաֆա իշար իթմէքտէ, վէ մահալի տաղընրգ Բաղ. Ժողովն՝ Առաջն. Փոխանորդլրզա թէքլիֆ իթտիկի Տ. Նշան քահանանն էֆալ ու հարէքեաթը ալէյհինտէ շիքայէթի էյէմէքտէ տիրէր։

Կիւրին Առաջն. Փոխանորդը Տ. Յեսու քահանայ՝ իգթիտարբզրզընա մէպնի մէմուրիյէթը մէզքիւրէտէն խսթիքա իթմիշ տիր։

Սիվասատան միւթէմատիյէն բաթրիգխանէյէ վալիտ օլան թահրիրաթլարտա, մահալի Առաջնորդը Թահմիսճեան Գեր. Տ. Պետրոս Սըրբազանն պիր ան էվվէլ մահալը մէմուրիյէթինէ ավտէթի թալէպ օլընմագտա տրը։

Զարսանճագ էհալիսի՝ մահալը մէզքիւր բարատարընտան Տ. Արիստակէս քահանայնն՝ ուղղունարզ հալէրինտէն նաշի օրատան թէպիտ իտիլմէսինի թալէպ իտիյօրլար։

Տնտես. Խորհուրդ սիւն բաթրիգխանէտէ հաֆթալրգ իճթիմաընը ագտ իթմիշ իսէ տէ, էքսէրիյէթի պուլընմատրզընտան, եարընրզ բաթրիգխանէնին ումուրը տանխիլիյէտիյլէ մէշղուլ օլմուշ տրը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Մարտի 19 օգոստ.— Սբանիա հիւքիմէթի՝ սուլ բրօթօգօլընն իմամանմասընտան էվվէլ մուամ չօլան Մանիլ Թէսլիմինին՝ պիճիհանէ Ֆիլիբբին ատալարընն թէսլիմինի մուհիպ օլմամասընը Միճթէմէտի Ամերիգատան թալէպ իտէճէք տիր։

Մուխալիֆ ֆրգայա մէնսուպ կազէթալար՝ Գօրթէզ մէճլիսլերինին սէրեան ագտ իտիլմէսինի թալէպ իտիյօրլար։

Բոմ 19 օգոստ.—Արէցցօ իլէ Սիէնա էյալէթլերինտէ ասայիշ պէրքէմալ օլուուզընտան, հիւքիմէթ՝ իտարէի էօքֆիյէնին ֆէսախինի էմր իթմիշ տիր։

Սոֆիա 19 օգոստ.—Պուլկար հիւքիմէթի՝ Թունա նէհրի իւզերինտէ Վատին, Զէյթօվի, Բուսնուգ վէ Սիլիսթրէտ լիմանլար թէսխս իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

Բարիզ 19 օգոստ.—Բարիզ վալիսի՝ եարբն թահդիգաթ մէճլիսինին ազալարընը թային իտէճէք, վէ պու մէճլիս հուզուրընտա գօմանտան էսթէքհազի մուհաքէմէ իտիլէճէք տիր։

Նիւ-Եօրգտան կէլէն խաբէրլեր իւզերինէ պուզտայ ֆիյաթը՝ գրամա մէյեալ տրը։ Զախրէք պօրասընն քիւչատրնտա ֆիյաթ՝ Նիւ-Եօրգտա 70, Լիվերբուլտա 5/9½ բատաէլերինտէ պուլընմագտա, վէ Մարսիլիատա Անատոլընն սէրթ պուղտայը 19·2 ֆիյաթընտա թալէպ իտիլմէքտէ իտի։

ԱԼԷՆԻ ՄՈՒԽԱՊԷՐԻ

Էնգարտէ չասընա, սրֆաթընտա վէ էլպիսէսինէ եազըմայան պիր զաթքն դէրմէնէ ֆրօնտ Էրմէնէլ ումումն նէֆրէթինի մուճիպ օլան չիրքին պիր հալ ումուլմնտէն պահպա, ալտրզմրզ մէզքիւրա սահիպլէրինէ իմիթար իտէրիզ քի, մուխալիֆի մախսուսընմրզ օլ թարաֆա ադիմէթ իթմէքտէ պուլունտուղունտան, հազրգաթը հալին իշրը էյլէմէք իւզրէ չիմտիրիք թէէիրինի միւնասիպ ատտ իտէրիզ։

ԿԱՁԼԹԱՄԲՋԸ ՕԳՈՒՅՆԱԼԱՐԱ

ՍՈՒՀՈՒԼԷԹ

օլմագ իւզրէ, ապօնրման իւմրէթի պէր վէճճը աթի թէնգլի խիլմիշ տիր.

Ցէրսաոտրէ էվ-ն

Պիր սէնէլիք	140 զր.
Ալթը այլըգ	70 »
Իւչ այլըգ	40 »

Թաղրա էվ-ն

Բօսթա՝իւճրէթի/գիզէ ահաչօլմագ իւզրէ	
Պիր սէնէլիք	150 զր.
Ալթը այլըգ	80 »
Իւչ այլըգ	45 »

բօսթա 19 զրշ.լըգ բուլը 20 զրշ.ա գապուլ օլունմայըգ 19 զրշ.ա գապուլ օլունը։

ՖՐԱՆՍԱՏԱ ՏՐԷՑՖԻՒՍ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Էրդէնը հարպ հէյէրի վէ Տրէյֆի-ա Բարաֆթարլարը

Տրէյֆիւս մէսէլէսինդէն խայլի զէման տըր պահս թիմէսիք. սէպէպի շու տըր քի՝ պու մէսէլէ՝ շու օն զէմանլարտա պիր չօգ ուֆագ թէֆէք հատիսէլերտէն կէչմէքլէ պէրապէր՝ միւհիմմ պիր թէպէտիւլէ տիւչար օլմատը։ Վէ—բէվիշը հալէ պագբլըբրա— գաթի սուրէթտէ հայլի միւէսսէր օլընճայա գատար՝ տահա խայլի հատիսէլերէ սէպէպ օլաճագ տըր։

Էքսէր Էվրօբա լիսանլարընտա քէսրէթլէ իսթիմալ իսիլիր պիր թատպէր վար տըր. զանընլարդն, ֆիքրլէրին գապուլինտէն պահս օլընտրզը սրբատա՝ հավշ էնմէ+ (տ-ժէրէ. մարթ) թատպիրի իսթիմալ օլընը։ Ֆիլհագիգա ֆիքրլէրին հաչը վար տըր։ Մէսէլա՝ Անատօլումզատան եէնի կէլմիշ 50լիք, 60լրգ պիր զաթա՝ պալօյա կիմիմքտէն պահս իսինդիզ։ Հէրիֆի ատէթա չընտրբ-թրսրնրզ։ Զիրա ալաֆրանկա էլ-պիսէնին պիր աղ ֆօպա պիչիմլիսինի կէյինմէք իչիւն պիլէ միւչքիսթ կէօրմէքտէ վէ կէօսթէրմէքտէ տիր։ Հալպու քի՝ 5-10 սէնէ սօնրա՝ օ ատամրն պալօյա տա կիտէճէկի. հաթթա՝ պէլքի պիր գարէյլ պիլէ էվէրէճէնի չիւպհէսիզ տիր։

Նէ՝ գատար եէնի ֆիքրլէր վար տըր քի՝ իւք զէմանլարտա ինսանլարա գապուլէ ղայրը չայան կէօրիւնմիւշ տէ, սօնրա քէմալը խահիլէ գապուլ իսիլմիշ տիր։ Շըմէնտրֆէրին հինը իհտասընտա կլատսթօն կիպի պիր ատամ՝ օնա պիր օյունճագ տէ՞մէմիշ մի տիր. վէ՝ տահա պունտան պիր գաչ սէնէ էվվէլ՝ թէլէֆօնրն իհտասընտա՝ անրն պու տէրէճէլէրտէ էհէմմիյէթ բէյտա իտէճէկինէ քի՞մ իհթիմալ վէրմիշ իսի։

Բօլիթիգայա վէ ախլէագա տայիր չէյլէր տէ պէօյլէ տէ՞յիլ մի եա։ Մէսէլա՝ 1870 մուհարէպէսինտէն անճագ 2-3 սէնէ էվվէլ իւչիւնճիւ Նաբօլէոնրն թէքմիլ բօլիթիգասը պիր խաթա օլտուղը, վէ Ֆրանսայը միւտհիշ պիր ֆէլաքէթ տիւչար իտէճէկի ֆիքրի՝ թէքմիլ տիւնեատա էլլի թարաֆտար պուլամազ իսի։ հալպու քի՝ պու ֆիքրի՝ պու կիւն՝ հէման ումումէն գապուլ իսիլմիշ վէ թաստիգ օլընմըշ տրը։

Ֆրանսըզ միլլէթինէ՝ պիրտէն պիրի՝ պիր զապիթ՝ հագգսրզ օլարագ Ճասո-ալզէ խնատ օլընտրզը, վէ անրն պու սէպէպլէ մահքիմ իսիլմիկի, վէ պու իչտէ Ֆրանսանրն ասքէրի չէրէֆինին մուհաֆրզը օլան էրքեանը հարպ հէյէթինին գապահաթը պուլընտրզը խապէր վէրիլտի։ Լ-ֆքեարը ումումիյէ պիր կէրիլտի։ սատէմէ (հարո-ածդ) զայէթ չիտտէթի իսի։ Պու ֆիքրի պիր տիւրլիւ հազմ իսէմէտի։ Միլլէթին չէրէֆինի սագլամագ ղայրէթի ղալէպէ իթտի։ «Ֆրանսատա պէօյլէ չէյ օլմազ. պունը իտտատա իսէնլէր՝ միլլէթին տիւշմէնլէրի տիր» տէտի։

Զաթէն՝ մէվճուտ օլան ահվալ պու զանը թէէյիտ էյլէմէքտէ իտի։ Տրէյֆիւս պիր Սահուտի իսի. օն սէնէտէն պէրի Տրիմանդն Լ-Ֆրանս ժ-Ի (Սահո-պէ Ֆրանսա)քէթապը վէ Լ Լէպր Բարօլ կազէթասը վասրթասըյլա եահուտիլէր ալէյհինտէ տէօքմիւշ օլտուղը զէհրլէր քէնտի սէմէրէլերինի հարլ իթմիշ իսի։ Էֆքեարը ումումիյէ՝ զաթէն եահուտիլերէ դարշը տէօնմիշ իսի։ Իշթէ ալէգատար օլանլար Տրէյֆիւս մէսէլէսինի եահուտիլիք մէսէլէսինէ պաղլատրլար. Տրէյֆիւս իշի հատտը զաթինտէ պիր ատլիյէ մէսէլէսի իքէն, պիր բօլիթիգա մէսէլէսի օլտը։ Հալպու քի հուգուգ իչէրինին բօլիթիգա իլէ իրթիպաթ բէյտա իթմէմէմ՝ ատալէթին իլք չարթը տրը։ Զիրա հագգ իչիւն ֆէրգա վէ բօլիթիգա զանը օլամազ, հագգ հէր հանկը ֆրրգա, վէ հէր հանկը բօլիթիգա թարաֆտարլարը իչիւն օլորսա օլսուն, այնի տերէճէտէ հագգ տրը։

Ֆագաթ էֆքեարը ումումիյէնին կէրիլմէլէրինին զարիպ նէթիյճէլէրի վար տրը։ ինանն հիտտէթլէ վէրտիկի հիւքմլերտէն ասնրա՝ պէհմէմէհալ պիր քէրրէ տիւշիւնիր. Ֆրանսատա տա՝ Տրէյֆիւս մէսէլէսի իւզերինէ տիւշիւնիմէկէկ պայլանտը։ Էօյլէ չէյ օլմազ տէնիլիյօր իսի։ Նէ՞տէն օլամազ իմիշ։ Եա օլմո՞ւշ իսէ։ Էկէր Տրէյֆիւսին պիր գապահաթսըզ օլմասընա եիւզ պինտէ պիր իհթիմալ օլա պիլէ, լազըմ կէլիր իսի քի՝ մուհաքէմէ եէնիտէն բույէթ օլընսրն տա գապահաթլը մը տրը, տէ՞յիլ մի տիր մուվազզահէն անլաշըլսրն։ Էրքեանը հարպ հէյէթինին հայսիյէթինտէն պահս օլընրյօրտը։ Նա՞սրլ հայսիյէթ։ Էկէր Տրէյֆիւս հոգիգաթէն գապահաթսըզ իսէ՝ եէնի պիր մուհաքէմէ անրն մահքիմիյէթի հագգը օլտրզընը իսպաթ իտէրէք, էրքեանը հարպ հէյէթի հագգընտաքի չիւպհէյէրի պիւթիւն պիթիւն իզալէ էյլէյէճէք իսի։ Եօդ էկէր գապահաթսըզ իսէ, էրքեանը հարպ հէյէթի պիր գապահաթսըզը գաստէն մահքիմ իթիրմէսիյլէ զաթէն հայսիյէթինի զայրպ իթմիշ իսի. օ հալտէ՝ անրն հայսիյէթինի միւտաֆէյա արթըգ սէպէպ վէ մահալ գալմամասը թապիի իսի։

Պուրարարընը նազարր տիգգաթա ալանլար՝ մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթինի իլթիզամ իթտիլը. էօթէտ՝ մէսէլէքնտէն կէրի տէօնմէք իսթէմէյէն գապինէթօ իլէ էրքեանը հարպ հէյէթի իսէ՝ Տրէյֆիւսին մահքիմիյէթինին գաթիյէթի իտտասընտա թէանիւտ էյլէտի։

Պու իքի իտտաանրն թէէսիրի ալթընտա Ֆրանսա ղարիպ պիր սուրէթտէ իքիյէ այրըլը։

Պիր թարաֆտա Մուսվիլիկէ գարշը իլանը հարպ իտիմիշ օլմասընտան տօլայը քէյֆիլէնէն մութասասըպլար իլէ, բօլիթիգա սէպէպլէրինէ մէպնի մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթ իտիմէմէսինի իլթիզամ իյլէյէն Բրօյէսխոնլէր վէ բոպֆգալար եան եանա պուլունմագտա, վէ օրտու տա պունլարրն թարաֆընը իլթիզամ իթմէքտէ տիր։

Տիկէր ճիհէթտէ իսէ՝ քէնտիլէրինէ Ֆրանսա գավանիյինին թէէմին իթտիկի հուգուգա բիայէթ իտիլմէսինի թալէպ էյլէյէն Մուսվիլէր իլէ, պու տօրրն թէրգգըյաթը նամընա օլարագ՝ անլէրին պու իտտասընը հագգը կէօրէնլէր, վէ ատալէթ նամընա տախի Տրէյֆիւս մուհաքէմէսինին եէնիտէն բույէթինի թալէպ էյլէյէնլէր վար տրը։

Պիր թարաֆ՝ պէօյիւք պիր էքսէրիյէթ, տիկէր ճիհէթ իսէ՝ ուֆագ պիր ագալլէյէթ։

Արզ իթտիկիմիզ վէճհ իլէ՝ սըրֆ ատլիյէ մէսէլէսի օլմասը լազըմ կէլէն Տրէյֆիւս մէսէլէսի հէ՛մ ատլիյէ, հէ՛մ բօլիթիգա, հէ՛մ մէզհէպ, հէ՛մ ասքէրլիք, հէ՛մ Ֆրանսանրն ասիրլի ասայիշի մէսէլէսի օլտու։

Պէօյիւք պիր խաթա տրը քի՝ Ֆրանսատա ասքէրի թէչքիլաթը վէ իտտրէի հաղրբէնինամուս վէ պագասը՝ Տրէյֆիւս մէսէլէսինէ պաղլանտը։ Տիւնեատա հիչ պիր իչտե թէհհիւտաթրն պու տէրէճէլէրինէ վարմամալը տրը։ Պէօյլէ պիր իչտե պիր գապինէթօյա եագբշան բօլիթիգա՝ պիթարաֆ դալմագ վէ մէսէլէտէ հուէ՛մ վազիյէթինի իհրազ էյլէմէք իսի։ Մէլին գապինէթօսը Տրէյֆիւսու մահքիմ իտէն հէյէթին թէքմիլ մէսուլիյէթինի քէնտի իւզերինէ ալտրզը կիպի, օնա խալէֆ օլան Պուրժուա գապինիթօսը տա պու մէսէլէքի գապուլէյլէտի։ Նէթիյճէ շու օլտու քի՝ գապինէթօ իլէ օրտու վէ ատլիյէ թէչքիլաթ՝ պու իչտե՝ ատալէթին իճրասրնա մունթազրը պիթարաֆ հէյէթլէր հալինտէ գալամայըզ, միւտտահի վէ եա միթթէհիմ՝ (վէրիլէճէք սրֆաթ նօգթահ նազարրա կէօրէ թէպէտիւլ իսէր) հայինի ալտրրա։

Պու չըզրա կիրէն պիր իչին կէթիրքճէ պէօյիւմէսի թապիի տիր։ Տրէյֆիւսիւ իլթիզամ Մէճլիսը ա-յան իքինճի ըրեսի Մ. Շէօրէր-Ֆէսթ-նէր պաչլամրշ իսի։ մեչհուր րօման մուէլլիֆի Էմիլ Զօլա իլէ, ժ-ռ-ն-ռ կազէթասը միւտիրի Դիլմանսօ. վէ սապզգ ատլիյէ նազրրը թրարիէօ տախի օ ճիհէթէ կէչտիլէր. վէ Մ. Թրարիէօնին ըիյասէթի ալթընտա պիր գօմիթէ թէչքիլ օլունը քի՝ պունրն ազասը միյանընտա նամլրը Ֆրանսա իչիւն պիրէր չէրէֆ օլան պիր չօգ զաթլարրն, էգճիմէ թառ կազէթասընն բօլիթիգա մուհարրիրի Մ. տը Բրէսանսէնին նամինրօգումագտայրզ։

Զօլանրն վէ Օրօր կազէթասը միւտիրի Մ. Բէրրէնսին մահքիմիյէթի իլէ մուվազգաթէն էճենէպի թօրրաղրնա իլթիճա էյլէմէլէրի, էսթէրհազինին վէ միրալայ Բիգարրն մահպուսիյէթլէրի, Զօլանրն հարզ պուլրնտրզը Լէժիօն դ'Ոնէօր նիշանրնրն կէրիլէ ալրնմասը, միւսթանթիգ Պէրթիլիսին Տրէյֆիւս թարաֆտարանընա միւսահտ պիր վազիյէթ իհրազ էյլէմէսի, վէ զայրիհիւմ, պիզիմ նազարրմըզտա իքինճի տէրէճէտէ հատիսէլէր տիր քի՝ թէագգլարը իչիւն զէման զայայ իսիլմէսինի տէյմէզլէր։

Եալընզ Զօլանրն Ֆրանսատան չըգմասը հագգընտա պիր սէօզ սէօյլէյէճէյիզ։ Պու ֆիքրարը վագթըյլա ժէնէրալ Պուլանժէնին ֆիքրարընա պէնզէթէնլէր օլտու։ Վէ «Պուլանժէնին ֆիքրարը Պո-լանֆէվրին էօլիւմի օլմուշ իսի. Զօլանրն ֆիքրարը տա՝ Տրէյֆիւս թարաֆտարլըզընրն մահվը տրը» տէնիլտի. պու թէչպիհ տօղրու տէյիլ տիր. զիրա՝ Պուլանժէնին իտտատա իթտիկի էչյ պիր ատալէթ մէսէլէսի տէյիլ իսի, վէ Պուլանժէ՝ մէմլէքէթինին մուհաքէմէ հագգընը թաստիգ իսէրէք մէմլէքէթտէն չըգմատը. Զօլա իսէ՝ մուհաքէմէյէ հազրը օլտուղընը, վէ մահզա պիհուտ մահպեստ իւչ այ կէչիրմէմէք իչին էճենէպի թօբրաղրնա կիթմէքտէ օլուպ, օ միտտէթ խիթամ պուլուր պուլմազ ավէթի իտէրէք, մահքէմէ հուզուրընա չըգաճաղընը պէյան իսիյօր։ Պու իքի մէսէլէք արասընտա ինքեարը ղայրը գապիլ պէօյիւք պիր ֆարգ վար տրը։

Ֆագաթ ասրլ միհիմմ օլան ճիհէթ պու տէյիլ տիր։

Միհիմմ օլան ճիհէթ շու տրը քի, Տրէյֆիւս մէսէլէսինտէ Ֆրանսրզ միլլէթինին էքսէրիյէթը ադիմէսի՝ մուհաքէմէնին բույէթ օլունմամասընը իլթիզամ իթմէքտէ իքէն, հէման թէքմիլ էվրօբա՝ Տրէյֆիւս թարաֆտարը տրը։

Զօլա՝ կէչէնտե ըեսը ճիմհուր Մ. Ֆէլիքս Ֆօռա խիթապէն եաղրզը մէքթուպտա պու ճիհէթի իյդահ էյլէմիշ իսի. միւչարէյէհ խիթապէն «պիր քէրրէ խարիճիյէ նազրրընդա սիվալ իտինիզ քի, գապինէթօնրն մէսէլէքի էճենէպի թօբրաղլարընտա նա՞սրլ մուհաքէմէ իսիլիյօր. վէ մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթինի մէն իթմէք իչիւն իճրա օլրնան թէտապիրլէրէ նէ՞նամ վէրիլիյօր» տէմիշ իսի։

Բէք հագգլը. զիրա՝ թէքմիլ էվրօբա վէ Ամէրիգատա գապինէթօնրն մէսէլէքի ֆէվգէլատէ ֆէնա մուհաքէմէ, վէ զայէթլէ ղայրը միւսահտ սուրէթտէ պէյանը էֆքեար իսիլտիկինէ շիւպհէ եօգ տրը։

Ա՞ճապա նի՞չիւն պէօյլէ տիր։

Շունրն իչիւն քի, պու կիպի իշլէրտէ հագգրն վէ ատալէթին թէֆրիգի՝ ալէգատատ պուլընմամագրզա միթէվազգրֆ տրը։ Պիր բէսմի էյիճէ մուայէնէ իտէպիլմէք իչիւն պիթիւն պիթիւն եագլաշմայըզ պիր ազ ուզագտան պագմագ լազըմ կէլտիկի կիպի, տիւնեա իշլէրինտէ տախի պու հալ վագը տրը. «էլ էլին այինէպ տարպը մէսէլի մալիմ տիր. ինանն չօգ քէրրէ պաշգասընրն իչինի քէնտի իշինտէն տահա պէրրագ սուրէթտէ կէօրիւր։

Էվրօբա էֆքեարը ումումիյէսի՝ Ֆրանսատա Տրէյֆիւս մէսէլէսի նամընա վուգու պուլան հարէքեաթրն եահուտիլէրէ սիտ գըսմընը՝ հուրրիյէթը վիճտանա վէ մուհաքէմէնին իույէթ իտիլմէսի իչիւն վուգու պուլան հարէքեաթը տա՝ ատալէթբէրվէրլիկէ մուղայիր կէօրմէքտէ տիր։

Անրն իչիւն տիր քի, Ֆրանսա խարիճինտէ՝ թէքմիլ թէվճճիւհէրլէր՝ Զօլա, Դրէֆանսօ, Թրարիէօ վէ ավօգաթ Լապօրի թարաֆընտա տրը։

Նօրվէկիալը շարրը մէշհուր Մ. Ժօրթսէն-Ժօրթսօն ախիրէն պու խուսուսը Թ-ն կազէթասընա կէօնտէրտիկի իքի մէքթուպտա իյդահ իթտի. վէ խարիճիյէ նէզարէթինին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Թ-ռնրն պու իչտե իլթիզամ իթտիկի իթտատաքարանէ (հաթթա պիր տերճէճէյէ գատար մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթինի իլթիզամքեարանէ) լիսան՝ —գապինէթօնրն ըէմմէ մէսէլէքի հեր նէ օլուրսա օլսուն— խարիճիյէ նազրրը Մ. Տէլգաաէնին՝ շախսէն էճենէպի մէմլիքինտէ հուսուլէ կէլէն պու սուի թէէսիրի նազարը տիգգաթա ալտրզընը իսպաթ էյլէմէքտէ տիր։

Պիր գաչ տէֆա իյդահ իթտիկիմիզ վէճհէյէ, մէսէլէ Տրէյֆիւսին պիր ալչագ օլուպ օլմամասընտա տէյիլ տիր։

Մէսէլէ ատալէթին վէ հագգանէյէթին թէմամի իճրասընտա տրը։

Իշէ օրոո-նրն վերեթի, դիլերին պոֆսսը, խարէթի պէօյի-+ ռենֆոտրիլոր կիպի պէօյիւք սէօզլէր գարըշտարրլմասը, վէ անրն բօլիթիգա իսթիլֆը հալինէ գօնուլմասը պիր խաթա օլմուշ տրը։

Պու խաթա տէվամ իթտիքճէ, Ֆրանսատա պիր Տրէյֆիւս մէսէլէսի պուլընարագ, կիթտիքճէ պէօյիւյէճէք տիր։

Ֆագաթ էկէր պու իշ սըրֆ հո--գո-գ մէսէլէսի հալինէ էնտիրիլիր, վէ ատալէթ տախրէսինտէ հալի ճիհէթինէ կիսիլիր իսէ քիչիւլիր. զիրա՝ օ հալտէ իշ մէյտանա կէլէրէք, հագիգաթ միւվաճէճէսինտէ հէր քէհրին պաշ էյմէսի լազըմ կէլիր։

Տրէյֆիւս մէսէլէսինէն Պո-լանժէ կիպի սէօնմէսի իւմիտ օլունմազ. Պո-լանժէ՝ հագգսրզ պիր չէրէֆ իտտատասընտան իպարէթ իսի. Տրէյֆիւս մէսէլէսի իսէ պիր ատալէթ իտտատասը տրը։ Պու իտտատանրն գապուլի՝ Տրէյֆիւսին գուրթուլմասընտան զիյատե, Ֆրանսանրն չէրէֆի իչիւն լազըմ տրը։ Զօլա իլէ արգատաշլարը պիր այ սօնրա վուգու պուլաճագ մուհաքէմէտէ գաթիէն մահպուսիյէթէ մահքիմ օլսալար պիլէ, անլէրին հապատ կիրմէլէրիյլէ պու իշ գաբանրշ օլմայաճագ տրը։ Մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթինէ գատար Տրէյֆիւս մէսէլէսի աշզգ գալաճագ տրը։ Ֆագաթ մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթի միւմքի՞ն մի տիր։ Անը իքինճի պիր մէգալէտէ թէտգիգ իսէճճիյիզ։

Հէթի իյդահ էյլէմիշ իսի. միւչարէյէհ խիթապէն «պիր քէրրէ խարիճիյէ նազրրընդա սիվալ իտինիզ քի, գապինէթօնրն մէսէլէքի էճենէպի թօբրաղլարընտա նա՞սրլ մուհաքէմէ իսիլիյօր. վէ մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթինի մէն իթմէք իչիւն իճրա օլրնան թէտապիրլէրէ նէ՞նամ վէրիլիյօր» տէմիշ իսի։

Բէք հագգլը. զիրա՝ թէքմիլ էվրօբա վէ Ամէրիգատա գապինէթօնրն մէսէլէքի ֆէվգէլատէ ֆէնա մուհաքէմէ, վէ զայէթլէ ղայրը միւսահտ սուրէթտէ պէյանը էֆքեար իսիլտիկինէ շիւպհէ եօգ տրը։

Ա՞ճապա նի՞չիւն պէօյլէ տիր։

Շունրն իչիւն քի, պու կիպի իշլէրտէ հագգրն վէ ատալէթին թէֆրիգի՝ ալէգատատ պուլընմամագրզա միթէվազգրֆ տրը։ Պիր բէսմի էյիճէ մուայէնէ իտէպիլմէք իչիւն պիթիւն պիթիւն եագլաշմայըզ պիր ազ ուզագտան պագմագ լազըմ կէլիրիկի կիպի, տիւնեա իշլէրինտէ տախի պու հալ վագը տրը. «էլ էլին այինէպ տարպը մէսէլի մալիմ տիր. ինանն չօգ քէրրէ պաշգասընրն իչինի քէնտի իշինտէն տահա պէրրագ սուրէթտէ կէօրիւր։

Էվրօբա էֆքեարը ումումիյէսի՝ Ֆրանսատա Տրէյֆիւս մէսէլէսի նամընա վուգու պուլան հարէքեաթրն եահուտիլէրէ սիտ գըսմընը՝ հուրրիյէթը վիճտանա վէ մուհաքէմէնին իույէթ իտիլմէսի իչիւն վուգու պուլան հարէքեաթը տա՝ ատալէթբէրվէրլիկէ մուղայիր կէօրմէքտէ տիր։

Անրն իչիւն տիր քի, Ֆրանսա խարիճինտէ՝ թէքմիլ թէվճճիւհէրլէր՝ Զօլա, Դրէֆանսօ, Թրարիէօ վէ ավօգաթ Լապօրի թարաֆընտա տրը։

Նօրվէկիալը շարրը մէշհուր Մ. Ժօրթսէն-Ժօրթսօն ախիրէն պու խուսուսը Թ-ն կազէթասընա կէօնտէրտիկի իքի մէքթուպտա իյդահ իթտի. վէ խարիճիյէ նէզարէթինին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Թ-ռնրն պու իչտե իլթիզամ իթտիկի իթտատաքարանէ (հաթթա պիր տերճէճէյէ գատար մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթինի իլթիզամքեարանէ) լիսան՝ —գապինէթօնրն ըէմմէ մէսէլէքի հեր նէ օլուրսա օլսուն— խարիճիյէ նազրրը Մ. Տէլգաաէնին՝ շախսէն էճենէպի մէմլիքինտէ հուսուլէ կէլէն պու սուի թէէսիրի նազարը տիգգաթա ալտրզընը իսպաթ էյլէմէքտէ տիր։

Պիր գաչ տէֆա իյդահ իթտիկիմիզ վէճհէյէ, մէսէլէ Տրէյֆիւսին պիր ալչագ օլուպ օլմամասընտա տէյիլ տիր։

Մէսէլէ ատալէթին վէ հագգանէյէթին թէմամի իճրասընտա տրը։

Իշէ օրոո-նրն վերեթի, դիլերին պոֆսսը, խարէթի պէօյի-+ ռենֆոտրիլոր կիպի պէօյիւք սէօզլէր գարըշտարրլմասը, վէ անրն բօլիթիգա իսթիլֆը հալինէ գօնուլմասը պիր խաթա օլմուշ տրը։

Պու խաթա տէվամ իթտիքճէ, Ֆրանսատա պիր Տրէյֆիւս մէսէլէսի պուլընարագ, կիթտիքճէ պէօյիւյէճէք տիր։

Ֆագաթ էկէր պու իշ սըրֆ հո--գո-գ մէսէլէսի հալինէ էնտիրիլիր, վէ ատալէթ տախրէսինտէ հալի ճիհէթինէ կիսիլիր իսէ քիչիւլիր. զիրա՝ օ հալտէ իշ մէյտանա կէլէրէք, հագիգաթ միւվաճէճէսինտէ հէր քէհրին պաշ էյմէսի լազըմ կէլիր։

Տրէյֆիւս մէսէլէսինէն Պո-լանժէ կիպի սէօնմէսի իւմիտ օլունմազ. Պո-լանժէ՝ հագգսրզ պիր չէրէֆ իտտատասընտան իպարէթ իսի. Տրէյֆիւս մէսէլէսի իսէ պիր ատալէթ իտտատասը տրը։ Պու իտտատանրն գապուլի՝ Տրէյֆիւսին գուրթուլմասընտան զիյատե, Ֆրանսանրն չէրէֆի իչիւն լազըմ տրը։ Զօլա իլէ արգատաշլարը պիր այ սօնրա վուգու պուլաճագ մուհաքէմէտէ գաթիէն մահպուսիյէթէ մահքիմ օլսալար պիլէ, անլէրին հապատ կիրմէլէրիյլէ պու իշ գաբանրշ օլմայաճագ տրը։ Մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթինէ գատար Տրէյֆիւս մէսէլէսի աշզգ գալաճագ տրը։ Ֆագաթ մուհաքէմէնին եէնիտէն բույէթի միւմքի՞ն մի տիր։ Անը իքինճի պիր մէգալէտէ թէտգիգ իսէճճիյիզ։

ՍԲԱՆԻԱ—ԱՄԷՐԻԳԱ

Սօն Ֆո-Հարէսէրէ

Գուպա վէ Բօրթօ Ռիգօնրն ըլ-բանեօլ վալիէրի՝ կէչէն բազար կիւնիւ մուխասէմաթրն թաթիլ խապէրինի ախզ իտէրէք, վարիտ օլան էմրլէրի իճրա իթիքլէրինի չարը իթմիշլէր տիր։

Գուպա վալիսի մարէշալ Պանգօ՝ սուլհ բրօթօգօլրնն իմզալանտրզընը Գուպա հէյէթը նուզզարընա պիլտիրմիշ տիր. Հավանա էհալիսի՝ բրօթօգօլրն ահքնամ միսնտէրիճէսինի անլամազ չօգ մէրագ իթմէքտէ իսի իսկ տէ.ասայիշ ու ինզրզպաթա խալէլ կէնմէմիշ տիր։

Պինէֆա մուգատատէմաթը սուրհիյէնին իմզալանտրզը կիւն գոմոտոր Հօմուէլին պայրաղընը չէքին Սան Ֆրանսիսգօ նամ Ամէրիգա գըրուպէօր սէֆինէսի իլէ Մէնիլա-ճհ նամ մենիթօր վէ Սիվէ՝ նամ եարտագ վաբոր՝ Հավանանն պուլօգասընը իճրա իթմէքտէ օլտուգըրը հալտէ գըյրյա եագլաշրը օլտուգլարընտան, Մոռօ գալէսի իլէ իքի թապեատան՝ մէզգիրը սէֆինէլէր իւզերինէ աթէչ իսիլմիշ տիր։

Սան-Ֆրանչիսգօ սէֆինէսինէ պիր կիւլլէ իսապէթ իտէրէք, թէքնիսինտէ պէօյիւճէք պիր տէլիք ալմրզ վէ գոմոտորրն գամարարընը խարապ իթմիշ տիր։ Ֆիմէ եարալանմամըշ տրը։ Մէզգիրը Ամէրիգա սէֆինէլէրի իւզերինէ 22 թօր աթրըմրշ իսէ տէ, պու սէֆինէլէր՝ խսթիհգեամաթ իւզերինէ հիճում իմմէմէկէ էմր տրը։ Ամրզ.լըրընտան, կէրի չէքիլիյլէր տիր. պատէհու Սիվէ՝ վարօրը միւքեալէմէ պայրաղընը չէքէրէք, քէյֆիյէթի մարէշալ Պանգօյա թէպլրզ իթմէկէ կիթմիշ տիր։

Երէնէ օ կիւնիւ Սանթիակօ սահիլինտէ Ամէրիգա սէֆինէլէրի իլէ Գուպալը ասիլէր՝ Մանճանիլլընն իւզերինէ հիճում իթմիշլէր տիր։

Ալթը սաաթ թօր աթէչն իճրա օլունտրգտան սօնրա, մէվգրի մէզքիւր՝ թէսլիմ օլմամրշ, վէ միւթրէքէ խապէրինի ալրզ. օ ադշամը միւքեալէմէ մէմուրլարը վարթասրյա Ամէրիգալարա թէպլրզ իթմիշ տիր։ Զիքր օլունան թօր աթէչնտե Սրանսեօլրատան 15 քիլի եարալանմրշ տրը։

Քէզալիք Բօրթօ Ռիգօտա Գոամօ գուրպինտե տախի օգոստ. 12-տե պիր մուհարպէպ վուգու պուլուպ, պունտա Ամէրիգալարտան պիր օնպաշը թէլէֆ օլմուշ վէ պիր զապիթ իլէ իքի նէֆէր եարալանմրշ տրը։

Մայակուէզ նամ մահալին իլզալ օլունմասրյա պէրապէր, պուլէտատ զիքր օլունան մուհարպէպլէր՝ սօն մուհարպէպլէր օլմուշ տրը։ Բօրթօ Ռիգօ վալիսի ժէնէրալ Մաչնա՝ ժէնէրալ Վիլսօն թարաֆընտան կէլէն պիր միւքեալէմէ մէմուրընը՝ թէսլիմ թէքլիֆ իթմէք իչիւն կէլիյօր տէյու զանն իտէրէք մէմուրը մէրգումը գապուլ իթմէմիշ, վէ պունը միւթէագզպ Գուպալը ատաքիրը մուավինէ թարաֆընտան՝ թաթիլը մուխասէմաթ խապէրի Սբանսեօլ ասքէրի սաֆիքրը արասընտա իչատ իսիլմիշ տիր։

Գուպա գօմիթէսի ըէսի՝ իլանը հարպտան էվվէլ ասի գօմիթէսի թարաֆընտան թային օլունան Գուպա ըէսը ճիմհուրընա պիր թիլլէկրաֆ չէքէրէք, բրօթօգօլի Գուպայա միւթէալիգ ֆգրալարընը իչար իթմիշ, վէ Միճթէմէսի Ամէրիգա թարաֆընտան իլան օլունան միւթարէքէյի Գուպալընը նամընա գապուլ իթտիկինի իլալէ էյլէմիշ, վէ մուխասէմաթին թանթիլի իչիւն էմրլէր վէրմէսինի Գուպա հիւքիւմէթը մուվազգաթէսի ըեխինէ բեճա էյլէմիշ տիր։

Միւճթէմէսի Ամէրիգանն ասպէդ Հավանա ժէնէրալ գօնսօլը ժէնէրալ Լի՝ վաշինկթօնա չազըլարագ, օրատա ըեսը ճիմհուր Մ. Մագ Ֆինլէյ վէ հարպիյէ նազրրը Մ. Էլճէյր իլէ միւզաքէրեաթ պուլընմրշ, վէ Գուպա ատաը հագգընտա պիր գարար վերիլինճէյէ գատար մեզքիւր ատայա վարլեի ասքէրի նասպ օլունմրշ իսիլ։

Գուպա հագգընտա Ամէրիգա-

ճա ալէլ ումում զանն օլունտըղը-նա կէօրէ, Միւճթէմէի Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ պէյանթը սապը-գասը մուհիպինճէ, մէգքիւր ատա-տա պիր հիւքիւմէթը միւսթագի-լէ թէհսիսինէ մանէն մէճպուր տը։ Գուպա ատասընը՝ Միւճ-թէմէի Ամէրիգայա պիրլէշթի-րիլմէսինէ հիշ արզու օլունմամագ-սա տը։

Ամէրիգա հարպիյէ տարիէսինէ ըիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, ըՍ-բանեալ ասաքիրի՝ Գուպատան հա-րէքէթ իսինճէյէ գատար զըմնէն հարպ էսէրի սայըլաճագլար վէ Ամէրիգա գումհուրէրինէ թապի օրանագլար տը։

Թաթիր մուխասէմաթ խապէրի ճումա էրթէսի կիւնիւ Հոնկ-Գոն-կա վարիտ օրմուշ օրմաղլա, քէյ-ֆիյէթի մուհարիպլերէ պիլտիրմէք իչին Ա-ռիրլանդ վաբորը անիտ Մանիլէ տողրու եօլա չըգմըշ տը։

Հարպիյէ նէզարէթինէ պիր պէյիւք մէմուրը իֆատէսինէ կէօ-րէ, ասիլէր՝ Սբանեօլլարը իւզէրի-նէ հիւճում իթմէքտէն մէն օլու-նաճագլար տը։ Ժէնէրալ Մէռիթ՝ Սբանեօլլարը էմնիյէթը հալինէ նէզարէթ իտէճէք, վէ իգթիզա իթ-տիկի թագտիրտէ ասիլէր ալէյհին-ա մուհարէպէ պիլէ իտէճէք տիր։ Մանիլէ եէնիտէն իքի զըրհը սէ-ֆինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

Մուհարէպէնին խիթամ պուլմա-օնան տօլայը թէքմիլ Միւճթէ-մէի Ամէրիգայա պիր չէհրային իմրա օլունմասը թասավվուր օլու-նը։ Ամիրալ Սամբսն տոնանմա-սընն ավտէթի իչիւն Նիւ-Եօրգայա աքէր վէ տոնանմա թարաֆընան իմրա օլունմագ իւզրէ պէյիւք պիր բիւմ կէչիտ հաղըրլանը։

Հալէ ատալարը

Յուլիս 28-ա Սան-Ֆրանչիսգօյան հարքէթ իթմիշ օլան Ֆէլատէլֆիէ նամ վաբօր՝ ամիրալ Միլլէր իլէ էր-քանը հարպ հէյէթինի համիլ օլ-տուղը հալտէ օգոստ. 4-ա Հոնօ-լուլայա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

Հավաի ատալարընը Միւճթէ-մէի Ամէրիգայա պիրլէշտիրմէք իստուրանա միւսասատէի ըէսմիյէ օգոստ. 17-ա վիւրուտ իթմէկտէն էվվէլ Ամէրիգա պայրաղընդն մէզ-քիր ատալարտա չէքիլմէյէճէկի՝ Հավաի հիւքիւմէթիյլէ իճրա օլու-նան պիր միւզաքէրէտա Թէէմին օ-լունմուշ տը։

Հավաի հիւքիւմէթի իլէ ճաբօն պասրտա թէհատտուս իտէն հա-պիսէ՝ ճաբօնա 75000 տօլար թէէ-տիյէսիյլէ թէսվիյէրբէղիյը օլմուշ տը։

Ֆիւն ոգլամ էլէէն Ռելէէրֆէլար

Մարիտ 18 օգոստ. — Հարպիյէ նազրը՝ Ֆիլիբբին ատալարը վալի ֆ գոմանտանը ժէնէրալ Ակուս-թինին օգոստ. 5-տէն պէրու մէմու-ըիյէթը մէգթիրէտէն ազ իտիլմիշ օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

ԲՈՒՍԻԱՅԱ ԵԱՆԿԸՆ

Բուսիանընն Վիլնա էյալէթինտէ վաղը Միբ չէհրի քիւլիյէն եանմըշ տը։ Եանան էվվէլինի մըգտարը 500-ի կէչէյօր. պիր էվ ԵԸԳՐԼԱՐԱԳ 18 քիչի թէլէֆ օլմուշ տը։ Շէհր էհալիսի գէբրլարտա ալէլ ատճէլէ բէզ օլունան չատրըլարա եէրլէշ-տիրիմիշ տիր։ Հիւքիւմէթբմա օլան զարուրէթի թարիֆ գապուլ իթմէգ տէրէճէտէ տիր։

Ռէզա Բուսիանընն Նիժնի-Նովկո-բատ չէհրինտէ տախի եանկընն զու-հուր իտէրէք 80 էվ եանմըշ տը։ Պիր էվին էնգաղը ալտընտան շիմ-տիյէ գատար 12 եանմըշ ճէսէտ ղազարըմըշ տը։

ՍԸՇՀԻՅԷ

Գօմպայտա յուլիս 12-տէն 19-ա գա-տար եումուրճագ խասթալըղըն-տան 65 վուգուտթ 63 վէֆիյէթ, յուլիս 19-ատան 26-յա գատար 83 վու-գուտթ 69 վէֆիյէթ, օգոստոս 2-տէն 9 գատար 94 վուգուտթ 73 վէֆի-յէթ, Գուրաչիտէ յուլիս 13-տէն 19-ա գատար 22 վուգուտթ 14 վէֆիյէթ, Գուրիթատա յուլիս 28-տէն օգոստ. 4-ա գատար 6 վուգուտթ 5 վէ-ֆիյէթ օլմուշ տը։

ՏՕԳԹ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թէասվիի խուսուսի

Ֆիրաղը էֆիբէնֆիյէ, թէնասիւլիյէ վէ էհլիյէ։ Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլ-ա Միւք սօգաղընտա Ն՝ 4։

Ս. ՀԱՅՐԱՊԵՏԷՆ ԽՆԴՐՈՒԱԾ ՀՐԱՀԱՆԳԸ ԵՒ ԱՄՈՒՄՆԱԼՈՒԾՈՒՄ

Իշխանութիւնք, որպէս յայտնի է, մարդկային մարմնոյն վասող նիւթերն՝ մենավաճառի դրութեան ենթարկած են. լաւ չէ՞ը ըլլար արդեօք որ հո-գիներու ապականիչ գրութիւններ ևս, ատկէ վեր մէկոցով մը՝ բացարձակա-պէս արգիլուին հրապարակ նետուե-լէ։ Չէ՞ որ ըսուած է. «Հոգի առաւել է քան զմարմին», բայց այս աշխարհը այնպէս մը չինուած է որ, միշտ մէկի վնասին մէջ ուրիշի մը շահը կայ, որով այս միտքը ամէն անգամ յաջողած չէ գործադրուիլ։

Այսօր, մեր թշուառութենէն, Հայ գրագիտաց մէկ մասը, առանց այս և այս կարգի կարեւոր հաշիւներն ի նը-կատ առնելու, միշտ բարձրէն, շատ բարձրէն թռչելու մարմաջէն վարակ-ուած, կը հաւատայ պարզամտօրէն թէ ամէն գաղափար իրեն թէ ժողովրդեան համար մատչելի և մարսելի է հաւա-սարապէս։

Այս յաւակնոտ ձգտումը եթէ միայն իրեն վնասաբեր ըլլար, անշուշտ այն-չափ մեծ մտահոգութիւն չէր կրնար պատճառել. բայց դա՝ զինքը թէ ամ-բողջ ազգանելով քայլ առ քայլ ի կորուստ կառաջնորդէ ժողովուրդը՝ լու-ծելով մաս առ մաս Հայը զիրար կա-պող շաղկապները։

Տարիներ, բաւական տարիներ առաջ օր մը ի Տփխիս Ներսէսեան դպրոցի սրահին մէջ ընդհանուր ժողովի մը պէս բան մը կար, ուր բարձր կարգաց ա-շակերտաց հետ իրենց դաստիարակաց էն պատուական մասը ներկայ էր։ Բա-լասանեան, Աղաբէգեան, Մուրատեան և Սիմոնեան այնպիսի անուններ են ո-րոնց առաջ եթէ Հայ գրականայ ծաղ կուզուի, պէտք է որ ամենանուիրումով պահանջող գրագիտաց դարավերջկէ Ռենէ-ոլէն խումբը, ըստ իս խոնարհի երկիւղածութեամբ։

Այդ ժողովին մէջն էր որ ես առա-ջին անգամ ըլլալով «Ֆէլիբ» բառը լը-սեցի. հոն էր որ մեզ ուսուցին թէ Հա-յոց եկեղեցին ոչ միայն իբր ինքնու-րոյն եկեղեցի բոլոր օտար եկեղեցինե-րէն անկախ և ինքնէլուր է, այլ և ին-քըն իր մէջն ալ այդ յատկութիւնն ու-նի, պայմանաւ որ եկեղեցւոյ «նուիրա-գործեալ դրութեան, հայրապետաց սրբագործեալ կանոններուն և սրբա-զան աւանդութեանց» հակառակ բան մը չըլլայ։ Անոնք որ գիտնան թէ Տըփ-խոյ, Տիւարպէքիրի, Թաւրիզի և Բա-բերդի միջեւը գտնուած երկիրներուն վրայ, ինչեր եղած են այդ սուրբ եկե-ղեցւոյն և հաւատքին համար, պիտի սոսկան անոր դէմ ոտ դնելու, կը-սէր այնտեղ մէկը։

Օր մը, կարնոյ Զէյթիւնի գիւղէն, մարդուն մէկը ի քաղաք օրուան Ա-ռաջնորդին-Ցարութիւն եպիսկոպոսին-գացած էր պսակի հրամանի մը առնե-լու համար. հոն՝ այս առթիւ վճարելի գումարին վրայ համաձայնութիւն չգո-յանալով, առանց այդ թուղթին վե-րադարձած էր նա իր տուն։

Տաներեցը Տ. Աթանաս՝ չէր ուզած պսակի արարողութիւնը և խորհուրդը կատարել, և հարկին տէր-գիւղացին՝ առանց գրագէտ մը եղած ըլլալու, ը-սած էր անոր.

—Տէր հայր, դու պսակ ընելու ի-րաւունք ունի՞ս թէ ոչ։

—Այո՛, ունիմ, պատասխանած էր քահանան։

—Հլալիք պսակին մէջ եկեղեցւոյ օ-րինաց և աւանդութեանց հակառակ բան մը կա՞յ թէ ոչ, նորէն հարցուցած էր նա։

—Չկայ, ըսած էր տէր հայրը։

—Ուրեմն պիտի պսակես անպատ-ճառ, մնացածը աշխարհային է, ես կը յարմարիմ Սբբազանին հետ՝ գոյած էր նա։

Այս բաղձանաց քահանան լուիկ մըն-ջիկ համակերպած էր, և Առաջնորդն Սբբոյն Յակոբեանց Աթոռոյն արդի ար-ժանաւորագոյն Աթոռակալն՝ ըսած էր այն ատենը. «Այո՛, տէրտէր, դու ի-րաւունք ունիս, եկեղեցին քեզ բանմը չկրնար ըսել, իւրաքանչիւր քահանայ ազատ է իւր շրջանակին մէջ, բաւ է որ եկեղեցւոյ օրինաց և աւանդութեանց չդպի»։

Ուրիշ օր մը Մշու Ս. Կարապետի վանուց մօտերը գտնուած Խասգիւղն Հայ կին մը՝ կամովի Բրդի մը հոմա-նուհին եղած էր, զոր այս առթիւ գիւ-ղին քահանան Տ. Յակոբ զրկած էր ե-կեղեցւոյ հաղորդակցութենէ։

Մէկոց մը եռաքը այս կինը ուզիղ ճամ-բան դարձած ըլլալով՝ քահանան արա-տօնած էր զինքը միմիայն եկեղեցի յաճախելու։ Այս կնոջ կողմէ խոստա-վանելու և հաղորդուելու համար, քա-հանային եղած բոլոր թախանձանքնե-րը ապարդիւն մնացած էին։

Կինը ճաբը հասած կարապետ եպիս-կոպոս Թագաւորունին դիմած էր, որ Ս. Կարապետի վանուց վանահայրն էր, և որուն անմիջական յաջորդն եղած էր արդի Ս. Հայրապետը։

Եպիսկոպոսը քահանան իր ներկայու-թեան կանչել տալով հրամայած էր կա-տարել կնոջ բաղձանքը, որ հոն կեցած կը պաղատէր։

—Ոչ միայն Զերդ Սրբազնութեան, այլ և մինչեւ իսկ Ն. Ս. Օծութեան Հայոց Կաթողիկոսին հրամանովն ան-գամ չեմ կարող առնել զայդ, ըսած էր Տէր Հայրը։

—Ինչո՞ւ, հարցուցած էր Եպիսկո-պոսը։

—Որովհետև Զեզմէ աւելի՝ ես գի-տեմ թէ՝ այդ կինը արժա՞նի է այդ սրբութեանց թէ ոչ. որովհետև իմ գիւղիս մէջ ես ալդ եմ, հոն ամէն բան ինձ կը վերաբերի, բաւէ որ եկեղեցւոյ օրինաց, դրութիւն և աւանդութեանց հակառակ բան մը ըրած չըլլամ, պատասխանած էր Տէր Հայրը։

—Դու ինչ մեծ ես, Տէր Հայր, գնայ խաղաղութեամբ՝ գոչած էր Եպիսկո-պոսը։

Եւ սակայն Բիւզանդիոնի յայտնու-թեանց և ծափահարութեանց նայելով՝ Հայոց Պատրիարքը թէ՝ Կրօնական ժո-ղովը —որոշ ալ չեմ գիտեր— ամուս-նական խնդիրներու յարմուն հոսա-նաց առջև հրահանգ կը խնդրէ եղեր Կաթողիկոսն։

Վա՛յ մեր մեղաց և բազում յան-ցանաց, սակայն այդքան բարձրաստի-ճան պաշտօնական հոգեւորականք ե-րուսաղէմայ Ս. Պատրիարքին, Ս. Կա-րապետի վանուց վանահօր և երկու պարզ գիւղացի քահանաներու չափ խելք չունին արդեօք։

Հրահանգն ինչ է, եթէ տակը բան մը չկայ, չէ՞ որ մեր եկեղեցւոյն հը-րահանգը 1500 տարիներէ ի վեր արդէն գոյութիւն ունի, բաւ է որ իւրա-քանչիւր հոգեւորական իւր կոչման բարձրութիւնը գիտնայ։

Ո՞վ չը գիտեր թէ Հայոց եկեղեցւոյ հրահանգը ոչ թէ կաթողիկոս, այլ մի-միայն Ընդհանրական ժողովի մը կը բղխի, ուր պէտք է որ ի սիրուս աշխարհի սփռեալ և տարածեալ Հայք իրենց ներկայացուցիչներն ունենան։

Կերեւի սակայն թէ՝ Բիւզանդիոնի յարգելի Խմբագիրը իւր անհուն և առնեղ գիտութեամբ չը գիտեր Մայր Ա-թոռոյ վերջին եօթանասուն տարիներ-ու պատմութիւնը, ինչպէս և եզը կաթողիկոսի կենաց պարագաները։

Ո՞չ ապաքէն այդ ժամանակամի-ջոցին մէջ ամէն անգամ որ Ռուս կա-ռավարութիւնը մեղմօրէն հրամայած է Հայոց կաթողիկոսին նոր հրահանգ տալ կամ ստորագրել, պատասխա-նուած է իրեն թէ «Հայոց Հայրապետ-ը մի պարզ աւանդապահ է, նա եկե-ղեցւոյ դրութենէն, լրջագիծի մէջ գըտ-նուածէն նշանախեց մը ոչ կրնայ պակ-սեցնել և ոչ ալ կրնայ աւելցնել»։

Եւ եթէ իրօք այդպէս չըլլալով՝ տասն և հինգ դարերէ ի վեր եղած ամէն պրոբ-ներուն ականջ կախուէք. գիտէ՞ք մինչ ցարդ, հի՞ւ, ուր հասած պիտի ըլլա-յինք։

Եւ սակայն ընդհանուր եկեղեցական պատմութենէն յայտնի է որ նախնի դարուց մէջ Քրիստոնեայք ամէն ու-րէք ամենայնիւ ազատ չուներին. այս բա-նը եռաքէն մուտք գտաւ. ազգաց տե-ղերական պատմութիւնն ալ կը սով-րեցնէ մեզ թէ՝ այս միտքը հարուստ-ներու քմահաճոյքէն յառաջ եկած է և Ռուս հեղինակի մը կարծեաց նայե-լով՝ եղած են անձինք որք ջատագո-ված են այս գաղափարը՝ եռաքէն գրա-գրելու համար։

Եթէ այս խնդիրը, քարոզուածին պէս, դիւրութեամբ լուծելի խնդիր մը ըլլար, ապահով և վստահ լինելու է որ 19 երկար դարերու շարքին մէջ, վաղուց լուծուած լմնցած կը լինէր։

Ցայտնի է թէ՝ արդի Ս. Հայրապե-տը՝ Եփրեմ կաթողիկոսէն մինչեւ Մա-կար, եկած գացած Ս. Հայրապետնե-րէն, շատ աւելի ամուսնալուծումներ արաւնեց. ի՞նչ եղաւ հետեւանքը. ո՞վ որ աչք ունի տեսնելու, կրնայ տես-նել. բժիշկ մը ամուսնանալու իրաւունք ձեռք բերաւ. անոր ամբաստանեալ կնոջ արարքները վերցա՞ն աշխարհէն։ Չէ՞ որ նոր կը լսուի թէ՝ գաւառներէն ուզ-ղակի էջմիածին դիմումներ կըլլան ա-մուսնալուծումի ձեռք բերելու համար։

Եւ պէտք է որ այդպէս ըլլայ, քա-նի որ Բիւզանդիոնի խմբագիրը չարու-նակ օտարաց կեանքէն օրինակներ կը դնէ իւր ընթերցողաց աչքերուն առաջ, օտարք զորս հայու հետ այս և այս-պիսի պարագաներու մէջ բաղդատու-թեան դնելու համար, մարդ կամ խիստ խորամանկ և կամ խիստ պարզամիտ մէկն եղած ըլլալու է։

Եթէ ամուսնալուծման վճիռներ արձակուելէն բարուց ապականութիւն առաջ կուգայ, ըսել է թէ՝ աշխարհի էն ընտիր Քրիստոնեայ ազգերու մէջ բարքերն ապական են» կըսէ նա։

Կը տեսնէ՞ք, կը դիտէ՞ք, ոնդրյ և Ս. Հայրապետի համար, ի՞նչ պարսական և խարդ կտոր է սա։

Իբր թէ՝ աշխարհի էն ընտիր Քրիս-տոնեայ ազգերէն ըլլալու համար, պէտք է անպատճառ ամուսնալուծում ունենալ։

Իմ նուաստութեան մէկ յօդուածին մէջ, որ օգոստոս մէկի Փառնչին մէջ տպուած է, այս նկատմամբ սա հատ-ուածը կար։

Ո՞վ չը գիտեր թէ՝ օրինակ, բժշկի մը հմուտ և խմբագրի մը պարտաճանաչ ըլլալը միմիայն բժիշկ և խմբագիր ըլ-լալուն համար չէ։ Մինթէ չըլա՞ն ոգէտ և անխիղճ բժիշկներ և շահասէր ու ամբարիշտ խմբագիրներ

Եւ քիչ մը վարը կըսէի միայն թէ՝ ես օտարաց արարքով պարծեցող պա-րոնայց ըսած էի թէ՝ ի Փարիզ աշ-խարհ եկած տղայոց երեքն երկուքը ընչ են. Փարիզը, որ իրպատժական օրի-նաց ահարկու և զսպող ոյժով չը կրնար դէմ դնել մարդկային կիրքերէն էն զօ-բեղին ղոր բանաստեղծն «Ոչ աշխարհ-ի անուանած է. դուք որ կուզէք դա-բերու երկար շարքի մը մէջ հաստատ-ուած բարոյական շէնքի մը պատերուն վրայ նոր անցքեր բանալ, օդո՞վ պիտի դիմադրէք առաջ գալիք նորանոր ահ-ռելի հոսանքներուն։

Ատ արժէ որ փակագծով մը յիշենք թէ՝ արդարեւ ամենուրեք ամէնէն լաւ բարեփոխութիւնները՝ երբ իրօք անոնց պէտքը զգալի եղած է ազգովին, երիտ-սարդաց ձեռամբ և ալեւոր մարդոց խորհուրդով տեղի ունեցած են, որոնց մէկ մասին համար «Մերը քու տունն չպակսի», և միւսին համար «Երիտ-սարդը յոգն ալ ելնէ մի՛ հաւատաք» ըսուած է շատուն։

Այս կանոնէն դուրս տեղի ունեցած ամէն ջանքեր, միշտ ազէտալի հետե-ւանքներ ունեցած են։

Իբրեւ եղած են ատ անդ մարդիկ, որք միմիայն ժողովրդականութիւն շա-հելու և համբաւ վաստկելու համար երկդիմի ձեւերու մէջ և անդգալի կեր-պերու տակ, միշտ երիտասարդաց կողմը տուած են, որոց ներքինը ուշ կամ շուտ ի վերջոյ յայտնուած են։

Երբ խօսքը մասնաւորենք մեր ցեղին վրայ, ներկայ խնդրոյն մէջ չգիտեմ Բիւզանդիոնի յարգելի խմբագիրն ի զատ կարգ մը թերեւսօլիկ երիտասարդաց կողմը բռնողներ կա՞ն թէ ոչ։

Եթէ ներկայ ձգտումը Աստուած մի՛ արասցէ, յաջողի ծերունի Կաթողիկո-սին իւր այդ յառաջացեալ հասակին մէջ, հասակ՝ ուր պետական անձինք գործքէ կը քաշուին և կամ կտրիճն քաշուիլ սխալ քայլ մը առնել տալով, նոր հրահանգ մը ստորագրել տայ, յայնժամ ոչ միայն Մայր Աթոռոյ ա-պագան յայտնի ու բացորոշ կերպով ամ-ենէն վտանգի մը պիտի ենթարկուի, այլ և Ազգին մէջ նոր հերձուածի մը դուռն պիտի բացուի։

Այո՛, նոր հերձուածի մը դուռն պի-տի բացուի, քանզի Հայ եկեղեցւոյ նուիրապետական դասուն, Հայ հոգե-ւորականութեան ամենաոյսը մաս իւր հաւատարիմ հօտին հետ պիտի գոչէ Տ. Յակոբին պէս, «Կաթողիկոսն ալ հրա-մայէ չպիտի ընենք, որովհետեւ դա-կեղեցւոյ դրութեան, հայրապետաց կանոններուն և սրբազան աւանդու-թեանց հակառակ է»։

ՅԱԿՈԲ ԱԳԻԼԵԱՆ

ԻԶՄԻՐԻՆ ԹԻՃԱՐԷԹ ԲԻԱՑԱԼԸ

Կէչէն հաֆթա իզմիրտէ չէքիսի 95 ղրշ.տան 100 ղրշ.ա գատար 68 սէբէթ աֆիոն սաթըլմըշ տը. սաթըլան աֆիոնըն հէբսի Էվրօբա-յա կէօնտէրիլմիշ տիր. 459 սէբէթ տահա կէլմիշ տիր. մէվճուտ 2550 սէբէթ տիր։ Աֆիոն եէթիշտիրէն Անատօլունըն պաչլըճա եէրլէրին-տէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, պու սէնէ աֆիոն մահսուլը բէք աղ տը։

Գիլէսի 14, 15, 16, 17, 18, 19 վէ 20½ ղրշ.տան 240,000 քիլէ ար-բա սաթըլմըշ տը։ Մէրսինտէն վէ Ուշագտան վիւրուա իտէն արբա մըգտարը բէք աղ տը. մէվճուտը անպար 75,000 քիլէ տիր։ Դանթա-րը 54 ղրշ.տան 68 ղրշ.ա, վէ 75-տէն 78 ղրշ.ա գատար 14,000 դանթար բալամութ սաթըլմըշ տը։ Պու սէ-նէ Թիւրքիանընն բալամութ մահ-սուլը պիր միլեօն դանթարը կէչ-մէյէճէք տիր։

Գըլէսի 75 բարատան 82 բարա-յա գատար 7000 չուվալ պուղտայ, Գըլէսի 34 բարատան 9000 չուվալ պագլա, վէ Գըլէսի 4 ղրշ. 15 բա-րատան 5 ղրշ. 30 բարայա գատար 6000 դանթար Սուլթանիյէ գուրու իւզիւմի սաթըլմըշ տը։

18528-Է ՄՈՒԼՏՈՒՍ

ՏՕԳԹ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ

ԱՄԷՐԻԳԱԼԸ ՏԻԾ ԹԱՊԻՊԼԷՐԻ

Ն՝ 396 ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ 396 Ն՝

(Եանի պէրպէրանէպէրին իսրի գարընդա, Զըպա-գէճէանլարը ինա գաբլըրընդա)

Լեն չէտիա աղրընը օլան տիշէրի միւքէմմէլ ալէաթ վասըթասըյլա դէր գէճա տօլատուբըրլար. աղրը էլէ կէլէնլէրէ՝ աղրըսըզ կէրէ գէծմէլերէ՝ շարթ տը։

Նէվիճատ պիր ուսուլ իլէ տայանըգլը, զարիֆի վէ թապիի տիշէն թըպգընը էյրէթի տիշէր եաբարլար, վէ եաղ կէօրէ էլաշէնի դէլէմէ, նէկէ ալնինէվէլիի էվ օէրպէրբ լոթբրբ ինդուլիի թէէմին իտէրլէր։

Աղրը խասթալըգլարը թէմամըյլա թէաավի օլունը՝ վէ ույուշար-ըրմը իլաճլար վէ միւքէմմէլ քէրբէթինէր վասրթասըյլա աղրըսըզնա տիշ չըգարըլըր։

Զէյլ.—Ամէրիգա աստէթի մուհիպինճէ, գրչ մէվսիմինտէ բազար կիւն-լերի ատ (էյլինի գարար), վէ հէր կիւն (եաբը ղէճէյի գարար) Պէյօղլունտաքի մահալը մախսուսատա խասթա գապուլ օլունը։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

ՍԷԼ ԽԱՄԱՐԱԹԸ

Շարդի Բուլմէլի վէ Էտիրնէ վիլայէթլէրինտէ եաղան չէտիա վէ սիւ-ըէքլի եաղմուրլարատան հասըլ օլան սէլլէր վէ Թունճա նէհրի սուլարը-նըն ճօշմասը՝ բէք չօգ խասարաթա սէպէպ օլմուշ տը։ Օրագ զէմա-նընա թէսատիւֆ իթտիկինէն պիր չօգ քէօյլերին էքինլէրինի սուլար մահվ իթմիշլեր տիր։ Տիսէթօգատա վէ Ուզուն Բէօբրիս վէ Սօֆիւլը գա-զալարընտա տախի այնը խասարաթ վուգու պուլմուշ տը։ Թունճանընն սուլարը կէչէն չարչէնպիհ սապահը էնմէկէ պաշլամըշ տը։

—Պուլկարիսթանտա 24 սաաթ սիրէն չէտիա եաղմուրլարտան նէհր վէ չայլարընն սուլարը ճօշուպ պիր չօգ եէրլէր սու ալթընտա գալմըշ տը։ Թէթէնն գասապաբնտա պիր գաչ էվ իլէ ճիվարընտա քեսին իքի քէօրբիւ եէրգըլմըշ, վէ Լօնի-վէյշ չօսէսի խարապ օլմուշ, վէ Եանպօլու ճիվարընտա եէրընն եէր-ընն էքինլէրի վէ հարման եէր-լէրինի սուլար կէօթիւրմիւշ, վէ Եան-պօլուտան Պուրգազա կիտէն չըմէն-տաքիբր եօլընն պիր գաչ եէրլինտէ թամիրի միւչքիլ պիր հալտէ խա-սարաթ օլմուշ, վէ Լօգովիչ իլէ Բլէվ-նա արարընտա թէլէկրաֆ տիրէք-լէրինի տախի սուլար կէօթիւրմիւշ օլմազլա, թէլէկրաֆ մուխապէրա-թը գաթ օլմուշ, վէ քէօյլերին դուլիպէլերի իլէ թարլալարը բէք չօգ խասարաթա օղրամըշ, վէ Իսլի-մէա վէ Օրխանիյէ վէ Լամ գաղա-լարընտա տախի սելլերտէն պիր չօգ խասարաթ վուգու պուլմուշ տը։ Եալընըզ Իսլիմէատա 60 գա-տար էվ վէ էպնիյէ վէ 2 քէօբրիւ եէրգըլըպ, 7-10 գատար եէրքէք վէ գատարն վէ չօճուգ պօղուլըպ թէ-լէֆ օլմուշլար տը։

—Կէչիպօլուտա օգոստոսըն 1-ինճի կիւնիւ սահիլտէ եանկրն զուհուր իտուպ 5 մաղազա եանմըշտը։ Եանկընն չէքտիրմէլերէ պիրայէթ իթմէսինտէն գօրգունմըշ իսէ տէ, գարայա պաղը օլան չէքտիրմէլէր վագթ ու զէմանըյլա ուզագլարըլ-մըշ տը։

—Ա՛յս Գաբուսընտա պուլունան պիր պագդալ տիւքքեանընտա սա-թըրլմագտա օլան գահվէնին պօյալը օլտըղը՝ ախտ օլտուղը տաիրէտէն իշտ, վէ պիր չուվալ գահվէ մէօհ-լի օլարագ կէօնտէրիլմէսիյլէ, մէգ-քիւր գահվէնին մուայէնէ իտիլմէք իչիւն հրթգ լուս սըհհէ գօմխսիօնը-նա հէվալէ իտիլմիշ տիր։

—Պէպէքտ սաքինէ պիր Ռում գատընը էվվէլքի կիւն պիր էվտէն չըգըպ քէնտի էվինէ կիտէր իքէն, էօնիւնէ սապգդալը Մէհմէտ նա-մընտա պիրի չըգըպ մէզգուրէյի տէօյմիշ վէ գուլաղընտաքի քիւ-բէլէրինի ղասպ իտուպ գաչմըշ իսէ տէ, տէրտէսթ օլունմըշ տը։

—Սէլանիքտէ Ալաթինի պիրա-տէրլէրին մալի օլան պէյիւք պիր էվ՝ գաստէն եագըլմագ խաթէնիլ-միշ տիր։ Բէնճէնպիհ ադղամը կէճէ եարընընա տօղրու իքինճի գաթ քիրաճըլարընտան պիրի էվին իչինտէ չէտիա պիր կաղ գօգուսը ալարաղընտան, հէման բօլիսէ խա-պէր վէրմիշ, վէ էվ արաշթըրըլ-տըգտա, մաթպախտան ալթ գաթ-տաքի արարթըմանլարա գատար տէօչէմէնին հէր թարաֆը կաղ ի-չինտէ պըրագըլարը կէօրիւլմիշ, վէ ալթ գաթտաքի քիրաճրատան չիւպհէ օլունըպ մէգգում թահթը իսթիճվապա ալընմըշ տը։

ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ ԲԵՐԱՑԻ

Բերայի Ազգային Վարժարանները և Մանկապարտէզները կը բացուին օգոստոս 20, հինգշաբթի օր։

Աշակերտաց մտից տոմս ստանալու համար պէտք է դիմել կանխաւ Խսա-եան վարժարան ամէն օր, առաւօտեան ժամ 1-էն մինչեւ կէս օր։

6—1 Տնօրէնութիւն

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍՈՐՉ.

Ուսումնարանս պիտի վերաբացուի առաջիկայ սեպտ. 1/13-ին, երեքշաբթի օր։

Ընդունելութեան պայմաններուն և ուսմանց ծրագրոյն մանրամասնութեանց վրայ տեղեկութիւն առնուլ փափաքող պատուական ծնողք կը հրաւիրուին դիմել Ուսումնարանիս Տնօրէնութեան, Բերա, Եէնիլ փողոց, թիւ 1, ամէն օր մինչեւ կէս օրը։

Տնօրէնութիւն

Ս. Գէյէոր Լուսաւորիչ Ուսումնարանի

Բերա, 5/17 օգոս. 1898 6—2

ԲԱՆԱՆ

Պէյօղլունտա Հիւսէյին Աղա մահալէսինէ Իքինճի Բաշա Պագդալ սոգաղընտա 6 նումէրօլը 5 օտա մըգտարը քեսֆի պաղէյի հավի քարկիր պիր պալ խանէ սաթըլդ օլտուղընտան, խա-թէք իաէնէրին Մաթպուռաթը Տախ-լիյէ իտարէսի գավասը Եուսուֆ աղայա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

8—3

ՏՕԳԹ. Ս. ԹԷՐԶԵԱՆ

Թապիպ, ճէրրահ, Լավ-Ռա

Գումգարուտա Բաթրիդխանէ սոգաղընտա 33 նումէրօլը խանէտէ հէր կիւն խասթա գապալ իթմէքտէ, վէ հէր պիւրլիւ տախիլի վէ խարիճի խասթա-լըգլար թէտավի էյլէմէքտէ, վէ ճէր-բահլրդա վէ լավաթալըգա պիտ ամէ-լիյաթ իտրա էյլէմէքտէ տիր։ Ճումաա կիւնլերի խասթալար մէճճանէն թէ-տավի օլունը։ 8—4

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԱՏԵԱՆ

Վարդապետ-Ռիւն ԺԲ. Աստուծոյ անուանեալ Յուսարէն հին ձեռագիրն՝ Քրիստոնէութեան առաջին օրերուն սքանչելի մանրանկարն, Հայերէն թարգ-մանութեամբ և ընդարձակ ծանո-թութեամբ, 263 էջերէ կազմուած, հրատարակուեցաւ։

Կը վաճառի Պոհճէ Գարու ջրավա-ճառ Պողոս աղայի քով, և ամէն Հայ գրատուներն, գին 7 դահեկանի։

12—12

ՖՐԷՆԿԻ

ԻԼԼԷԹՐ ՄԻԻՏՀԻՇԷՍԻՆԻ

ԳԱԹԻԷՆ ԹԷՏԱՎԻ ԻՏԼՊԻԼՄԷՊ ԻՉԻՆ

Բարիզտէ իլլէթը մէգքիւրէնին թէ-տավիսինտէ քէսալը իսթիսաս («Թէ-սիս»-ը, իթմիշ օլան թապիպը մէշհուր տոգթ. Մայէր՝ 30 սէնէլիք սայ ու թէհրիւպէսի էսէրի պուլբանն կ՚ռանիլ ռիւ-ռիֆլէրինի նամ իյճասընը պու տէ-ֆա մէշհուր թապիպլերին նազարը թէֆթիշ վէ թագտիրինէ արզ իթմիշ օլմաղլա, աթբպպաթ մուամիլէյհիսի՝ պիր չօգ խասթախանէլերտէ միւթէ-ատտիտ ֆրէնկիտիէր իւզէրինտէ իճրա իթտիքլերի թէճրիպպէ վէ միճիզէ նէ-վինանէն օլարագ կէօրտիքլերի մէմու-լին մանֆէվգինտէ թէէսիրլերէ իսթինա-տէն քէմալը չիւքրան վէ մինանթարի իլէ միւթէթֆիգէն թաատիգ վէ չահ-ատէթ խոյօրլար քի, «մէգքիւր կ՚ռան-լ ռիւ-ռիֆլէրինի իլաճը՝ տիկէր մուալ-լիճէլէր կիպի միաէյի խարապ իթմէ-յիպ վէ գուլլանալարա ասլա սանմը վէրմէյէրէք կէրէք էսկի վէ կէրէք ոէ-նի վէ կէրէք տօղուշտան Ֆրէնկի իս-լէթինին հէր նէվինի հիշ պիր սէպէպ-տէն տօլայը պիր տահա կէրիյէ թէր-մէմէք վէ տիկէրլերինէ սիրայէթ իթմէ-մէք իւզրէ էսասէն վէ գաթիէն թէ-տավի իթտիկի կիպի, պագարբրբմա-տըղը իչիւն չիւրիմէյէ եիւգ թութ-մուշ օլան ազաֆ պէտէնի տախի թա-պիի հալինէ կէթիրմէքտէ տիր։»

Մէգքիւր իլաճ՝ Սթամպօլա Պագչէ Գարուսընտա Գասապեան էֆ.նին էմ-զախանէսինտէ սաթըլըր։ Թաշրատա իչուս իլաճատան էտինմէք իսթէյէնլէր՝ եա տօղրուտան ազրոյա վէ եախսա մահալլի էմզաճըլարը վասրթասըյլա Գասապեան էֆ. էմզա ալբօսընա միւ-բաճաաթ խոէպիլիրլէր։ 26—6

ԿԱՐԵՐ

ՍԱՐԳԱՆԱՅԻ ԲԼԵ

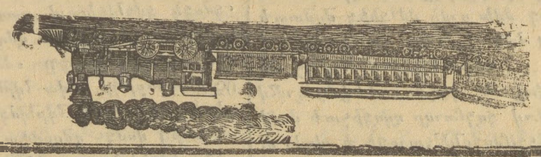

ՀԱՅԿԱՆԴԵՍԿԱՅԻ ԵՐԹԱՑՈՒՅՑ

ԱԽԽԱՐԽ ՁԵՐԹԱՑՈՒՅՑ

1898 թվականի. Մայիս 1-ից ինքնագործ երկաթուղու բոլոր գիծերով։

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԺԱՄԵՐԸ — ՁԵՐԹԱՑՈՒՅՑ ԱԽԽԱՐԽԻ — ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԺԱՄԵՐԸ

| Ելք Սարգանից | Գորգան | Գորգան | Գորգան